

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănașana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Coârul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gheria), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trărnăveana, Țișișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sărămărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 20.—, pe 1/2 an K 10.—

Redactor responsabil:

VASILE VLAICU.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 fileri.

Ordonanța referitoare la circulația imobilelor și. Sașii.

În fine ne-a fost dat să auzim vocea compatrioților noștri sași asupra ordonanței guvernului, privitoare la circulația imobilelor, ale căreia dispoziții au provocat în straturile cele mai largi ale poporului nostru o adâncă și îndreptățită nemulțămire. Este vocea deputatului dietal Fritz Connert, care în o serie de trei articole, apărută în «Sieb. Deutsches Tageblatt» face constatări prețioase asupra ordonanței, pe care, deși ascuțișul ei nu este îndreptat și în contra Sașilor, totuși o consideră de oneroasă și ajunge la concluziunea, *că trebuie năzuit să fie scoasă din vigoare.*

Deja la o cetire fugitivă a dispozițiilor ordonanței — zice Connert — este evident, că aci se tractează de o măsură guvernială de cea mai mare însemnătate și de importanță principală, căci se restrânge în mare măsură ori de tot, dreptul de dispoziție al individului asupra proprietății sale și se asigură statului dreptul de expropriare pentru scopuri până acum neobicinuite.

Ordonanța atinge, ceea ce poporul are mai scump, ceea ce este temelie existenței sale: pământul.

Poporul în contra căruia guvernul va aplica cu toată rigoarea ordonanța aceasta — constată Connert — va fi lovit în nervul vieții sale. Căci ordonanța aceasta constituie în mâna guvernului o extraordinar de mare putere politică-economică.

Faptul, că reforma proprietății s'a început, și încă în o formă atât de radicală, în ținuturile naționalităților, dovedește, că motivele principale pentru emiterea ordonanței au fost de natură politică-națională. «Pentru a pune piedeci să ajungă proprietățile

în stăpânirea unor elemente nedorite din punct de vedere național». Și mijlocul pentru aceasta îl oferă ordonanța în măsura abundanță guvernului, căci face așazicând imposibil orice schimb de proprietate nedorită.

Pentru poporul săsesc — după părerea lui Connert — ordonanța guvernului referitoare la circulația imobilelor, cu toate acestea, nu constituie *de prezent*, o primejdie națională. Căci — zice — avem (Sașii) motive întemeiate a admite, că forurile competente au ajuns la convingerea, că Sașii nu sunt pentru stat un element nedorit din punct de vedere național.

Cine poate oferi însă Sașilor garanțiile politice, că totuși ordonanța guvernului nu va fi aplicată, vreodată, în viitor, și în contra lor? *Deja posibilitatea acestui caz însemnează pentru Sași o restrângere a libertății lor de acțiune politică, potențarea dependenței lor de guvernele vremelnice, cu toate consecuențele sale.* Faptul, că Sașii aproape de loc nu locuiesc la olaltă și amestecați cu Maghiarii, este, ce este drept, o împrejurare puțin favorabilă aplicării acestei ordonanțe față de Sași. De altă parte ordonanța ar putea chiar împedeca trecerea proprietăților săsești la alții (la Români — Red.) Dar că oare fi-va aplicată ordonanța în sensul acesta, nu se știe. Și în cazul acesta însă Sașii sunt stânjeniți în libertatea lor de acțiune politică.

După aceste considerații de ordin specific săsesc Connert constată, că ordonanța, cu care ne ocupăm, îngreunează în măsură însemnată vânzarea imobilelor în viitor și face vânzările costisitoare. Excepționabilă este în special dispoziția, că trebuie supuse spre aprobare chiar și vânzările de realități neînsemnate, de câțiva stânjeni pătrați. Vânzarea imobilelor de întindere mai mică, trebuia lăsată, până la o anumită limită, liberă.

Ordonanța provoacă pe terenul circulației imobiliilor cea mai mare nesiguranță. Cumpărătorul nici când nu poate ști, că oare târgul încheiat, aprobat va fi ori nu, iar vânzătorul pe deasupra mai este expus și la aceea să fie nevoit a vinde imobiliile, în caz de neaprobare a contractului, statului ori unei a treia persoane cu un preț eventual mai redus spre paguba sa. Urmarea acestei dispoziții va fi o stagnare în circulația imobiliilor și în consecuență o reducere a prețului imobiliilor, prin ceea-ce se ating nu numai interesele materiale ale particularilor, ci și ale institutelor de bani. Pentru acestea o scădere mai mare a prețurilor imobiliilor constituie deadreptul o primejdie, pierzându-și împrumuturile hipotecare acordate de ele, acoperirea regulamentară și legală.

O consecuență păgubitoare a ordonanței va fi în fine, că pentru a evita formalitățile și primejdiile în legătură cu aprobarea contractelor de vânzare-cumpărare, persoanele contrahente interesate, vor întrelăsă transcrierea imobiliilor la oficiile de carte funduară, prin ceea-ce numai se potențază nesiguranța și se desordonează cărțile funduare.

După toate acestea deputatul Connert ajunge la concluziunea finală: *trebuie nizuit, ca aceasta ordonanță a guvernului să fie scoasă din vigoare!*

Dacă compatrioții noștri Sași, acești copii desmierdați ai guvernelor maghiare, au atâtea nedumeriri față de ordonanța referitoare la circulația imobiliilor, cum nu vor avea cuvânt a fi adânc nemulțumiți cu dispozițiile ordonanței României, timbrați de atâtea ori, chiar și în zilele acestea de generale prefaceri ca «element nedorit din punct de vedere național».

Să sperăm, că factorii competenți, Români și Sași, își vor împreună la locurile convenite nizuințele întru revocarea cât mai grabnică a ordonanței, oneroasă atât din punct de vedere politic, cât și economic.

Asigurările de credite.

— Reflexiuni la încheerile anuale. —

Ideea asigurărilor de credite nu apare astăzi pentru întâia oară în coloanele revistei noastre. Ea a fost sulevată înainte cu ani de zile în «Revista Economică», dar trebuie accentuat îndeosebi, că pe atunci «Banca generală de asigurare» încă nu eră înființată. Dela înființarea «Băncii generale de asigurare» încoace chestiunea s'a amintit în trecut numai în anul trecut în textul unei liste mai lungi despre restanțele activității economice, sociale și culturale, o listă, care credem, că merită toată atențiunea, deoarece așa pretinde legea continuității: să isprăvim ce am început și să desvoltăm ce am isprăvit. La lucrarea comună a progresului național e prea firesc, că nu poate folosi nici întreruperea acțiunilor începute și nici abandonarea celor terminate.

Dar ideea asigurărilor de credite se născuse din trebuința de a vindeca sistematic pretensiunile dubioase.

În loc să discutăm astăzi în amănunte însușirile caracteristice, rolul, rostul și toată esența pretensiunilor

dubioase la institutelor de credit în general și la institutelor românești în special, am preferi să pornim dintr'un punct fix și anume: *există pretensiuni dubioase.*

Se naște întrebarea: trebuie să existe ele necondiționat și în viitor? Da, sau nu? Și dacă pretensiunile dubioase trebuie să existe și în viitor, atunci până când și cu ce scop? Mai departe, dacă pretensiunile dubioase au o oarecare menire specială, nu s'ar putea obține același rezultat pe o altă cale? Dar, dacă pretensiunile dubioase nu au nici o îndreptățire de a exista în veci resp. dacă ele sunt un rău necesar și inevitabil și trebuiesc numai suferite în mod temporar de azi pe mâine, adecă până vine o mână mai energică să le amortizeze în total sau în parte, de silă ca de bună voie, e întrebarea nu ar fi mai bine să se aplice un leac sistematic la delăturarea acelor răni, cari se cheamă pretensiuni dubioase?

Să zicem, că membrii unei direcțiuni sunt și ei oameni și pot greși, bazându-se pe încredere nemărginită la acordarea unor credite personale, cambiale ori pe obligațiuni unor persoane, despre cari gurile rele pretind a ști, că în vecii vecilor nu vor replăți banii împrumutați. Însă direcțiunea nu e compusă din oamenii gurilor rele, ea votează împrumuturile fie și din considerația, că poartă răspundere materială. De fapt, până când sunt la locul lor aceiași membri de direcțiune, creditele votate de ei nici nu apar ca pretensiuni dubioase, ci sunt toate pretensiuni sigure. Adecă unele pretensiuni sigure devin dubioase numai după moartea unor membri din direcțiune sau după dispariția lor personală de pe terenul de operațiune. Și într'adevăr rar se va găsi o direcțiune la vre-un institut de bani, care să poată zice despre sine, că a rămas și va rămâne fie și pentru douăzeci de ani, să zicem, intactă, fără premenire cu alții.

De sigur, o direcțiune, care se respectă și care protestează energic contra unor astfel de observări, are toată dreptatea să se indigneze. Dar mai este și o altă indignare simultană și anume: direcțiunea de azi, ca și cea de preste douăzeci de ani poate zice iarăși cu toată dreptatea, cum venim să răspundem noi astăzi pentru greșelile celor de acum douăzeci de ani? Dar pierderea pierdere rămâne, fie că se iartă, fie că nu se iartă.

Dar să zicem, că membrii direcțiunii au trecut deja peste o curățire radicală și acum ei înșiși puritani, cu ochi de Argus, din considerațiuni de prevedere în mod principiar nu răspund pentru nimeni pe fața pământului. E întrebarea, că vor disconsidera consecvent cultivarea creditului personal, pentru orice clientelă? Sau, dacă pe lângă cautelele necesare de cea mai strictă rigoare totuși admit creditul personal, sunt oare delăturate toate cauzele obiective, cari pot produce ca rezultat ivirea și sporirea pretensiunilor dubioase? Și nu există oare pretensiuni dubioase la creditele hipotecare, la cele cambiale cu acoperire hipotecară etc?

Și în cazurile acestea, ori cum i-ai zice, totuși pierderea pierdere rămâne.

Dar va zice cineva, că avem control intern, avem control extern, mai avem răspundere, avem și fonduri de rezervă deschise și latente în sfârșit avem tot ce ne trebuie sau și mai mult, pentru ca să parăm cu succes ori când pretensiunile dubioase. Avem ac de jocul lor, iar alții n'au nici atâtea, nici pe jumătate.

Alt cineva poate zice, până când tot cu frica în sân și până când sabia lui Damocles preste fon-

durile noastre? Vrem să ne mișcăm liberi de frica pierderilor, pentru că fondurile noastre de rezervă nu ne sunt de prisos nici în lipsa pretensiunilor dubioase. Cinstim controlul intern și pe cel extern, le urmăm și vom fi răspunzători chiar și de un progres mai mare, acestea sunt onoarea și cinstea noastră. Noi numai pierderea o ținem, că e de prisos pentru băncile noastre, ca și pierderea pentru clientela noastră. Iar dacă m'aș putea apăra contra pierderilor cu un deget, de ce să dau cu pumnul? Să invităm Banca generală de asigurare să ne asigure contra risicului din pretensiunile dubioase. Să-și adune datele, să-și facă socotelile de rizic, să stabilească condițiile și să ne deie, ce ne trebuie. E banca noastră făcută de noi și pentru trebuințele noastre. Tot e altceva să știi, că nu sunt «dubioase».

Al treilea zice, că cu o rândunică nu se face primăvară. Pentru-că ce să faci cu o bancă de credit, dacă ea stăruie să-și asigure creditele contra insolvenței și dacă celelalte nu o fac? Și cum să faci «Banca generală de asigurare» asigurările de credite, dacă alte societăți de asigurare cu alte capitaluri n'au cutezat sau n'au putut cultiva ramul asigurărilor de credite? Dacă în patria asigurărilor, în Anglia, au dat greș societăți de asigurare de credite, ca *British Commercial Insurance Company*, apoi *Commercial Casualty Mutual Association and Indemnity Society*, ori *Commercial Debt Insurance Company* ori *Solvency Mutual Guarantee* și altele; dacă nici în Franța n'au avut noroc societăți de asigurare ca *Union du commerce* și *L'Assurance du credit de commerce* în sfârșit, dacă nici în Germania n'au reușit societățile și reuniunile de natura aceasta din Magdeburg, Bremen, Lübeck, Mannheim, dacă în patria noastră nici o societate de asigurare nu cutează să prindă chestiunea în mână, după toate acestea unde se află un punct de orientare pentru rândunica noastră? Doar nu putem imita noi alte societăți, cari există azi și progresează cu asigurările de credite, ca «*The Ocean Accident and Guarantee Corporation Lim*» în Anglia cu cerc de afaceri răspândit în lumea întreagă.

Trăiesc și progresează și în Germania societățile «*Delkredere Kontor*» în Hamburg și tot acolo societatea «*Hanseatische See — und Allgemeine Versicherungsanstalt*», dar cum să ne potrivim creditele noastre cu cele din piața comerțului maritim englez și german?

Al patrulea zice, că «Banca generală de asigurare» a noastră este fără păreche, pentru-că nici Europa nici America n'a mai văzut o întreprindere de asigurare făcută de preste două sute de institute de credit și dacă atâtea institute de credit nu sunt în stare să garanteze, că întreprinderea lor de asigurare va putea oferi, fără pierdere pentru sine, un scut contra pierderilor provenite din risicul creditelor dubii, atunci cum supoartă aceste bănci pretensiunile dubioase neasigurate? Fiindcă au cautele și fonduri de rezervă. Dar atunci înseamnă, că ele pot plăti pentru pretensiunile dubioase asigurate premii de *minimum sută la sută*. Așadar, dacă un institut de credit este atât de tare, ca să supoarte singur risicul pentru sine, nu pot face la olaltă două sute de institute, dacă vrea să facă, ceace face unul singur?

Față de părerile acestea și față de altele noi credem, că chestiunea asigurărilor de credite la noi rămâne în permanență actuală și că ea merită toată atențiunea. Băncile noastre, dacă vreau, pot să o rezolve prin «Banca generală de asigurare», pe care

ele au întemeiat-o. În vederea încheerilor anuale chestiunea e cu atât mai actuală.

Și dacă nu o vor face! Nici atunci nu e motiv de disperare, dar și Coșbuc trebuie să aibă dreptate, când zice:

«*Tu cu pânea și cuțitul mori flămând, nepri-ceput.*»

Vasile Vlaicu.

JURISDICȚIUNE.

Criteriile externe ale încetării plăților. Imprejurarea, că unui comerciant i-s'a denegat din partea creditorilor săi furnisarea de mărfuri pe credit și că același comerciant nu și-a plătit, la scadență, o parte a datoriilor sale, înseamnă numai, că amintitul comerciant este în calamitate financiară, dar nu și aceea, că a încetat plățile. (Curia reg. sub Nr. 4375/917 Rp. IV).

CRONICĂ.

Băncile noastre pentru al VII-lea împrumut de războiu. La subscripțiunea pentru al VII-lea împrumut de războiu băncile noastre au participat în măsură și mai potențată ca la cele anterioare. Așa de ex. la «*Nădlăcana*» s'au semnat obligațiuni de rentă cu 6% în nominal de K 508,750—, iar titli de 5½%, K 20,000— în total K 528,750—.

La «*Cassa de păstrare*» din Săliște s'au scris la împrumutul al VII-lea obligațiuni de 6% nominal K 271,450—. La această reuniune singură s'au scris până acum pentru toate împrumuturile de războiu obligațiuni în valoare de K 2,044,300—.

Suntem siguri, că în aceeași proporție s'a urmat și la celelalte institute. Regretăm, că din cauza greutateilor de tot felul ne lipsește momentan datele dela celelalte bănci ale noastre.

Circulația de imobili. Ni-se comunică, că Expozitura Ministrului de agricultură din Cluj a denegat aprobarea unui contract de vânzare relativ la un *jugăr* de pământ de pe hotarul comunei Mercurea, comitatul Sibiiului. Vânzătorul și cumpărătorul sunt doi țărani români din comuna Cârpeniș, vecină cu Mercurea.

Aceeași expozitură a mai denegat și aprobarea unui contract relativ la vânzarea unei *jumătăți de jugăr* din comuna Ruși, deasemenea din comitatul Sibiiului. Vânzătorul și cumpărătorul, ambii, țărani români din Ruși.

Băncile noastre pentru fundațiunea ziaristilor. Epitropia „Fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria” ne arată, că din toate contribuțiile, făcute în cursul timpului, de institutele noastre de credit la fundațiunea ziaristilor, a format un fond special, numit *fondul băncilor române*, care la 31 Decembrie 1916 a fost de K 9,620'41.

În cursul anului 1917 s'au făcut, pentru augmentarea acestui fond, următoarele contribuiri:

1. «Albina»	— — — — —	Cor. 1000—
2. «Aurora», Năsăud	— — — — —	» 300—
3. «Sentinela»	— — — — —	» 250—
4. «Ardeleana»	— — — — —	» 200—
5. «Nădlăcana»	— — — — —	» 200—
6. «Agricola», Hunedoara	— — — — —	» 100—
7. «Auraria»	— — — — —	» 100—
8. «Codreana»	— — — — —	» 100—
9. «Vlădeasa»	— — — — —	» 100—

10.	«Silvania»	Cor.	75.—
11.	«Arieșana»	„	50.—
12.	«Cassa de păstrare», Mercurea	„	50.—
13.	«Chiorana»	„	50.—
14.	«Corvineana»	„	50.—
15.	«Grănișorul»	„	50.—
16.	«Izvorul», Sângeorgiul-rom.	„	50.—
17.	«Mărgineana»	„	50.—
18.	«Oraviciana»	„	50.—
19.	«Piatra»	„	50.—
20.	«Selăgiana»	„	50.—
21.	«Soimul», Vășcău	„	50.—
22.	«Vulturul», S. Mărtin	„	50.—
23.	«Zlăgnea»	„	50.—
24.	«Geogeană»	„	40.—
25.	«Cassa de păstrare», Săliște	„	30.—
26.	«Furnica»	„	30.—
27.	«Vulturul», Tășnad	„	30.—
28.	«Crișana»	„	25.—
29.	«Lăpușana»	„	25.—
30.	«Armonia»	„	20.—
31.	«Bănățeană»	„	10.—
32.	«Coroana»	„	10.—
33.	«Orientul»	„	10.—
34.	«Strugurul»	„	10.—

Cor. 3,315.—

Astfel *fondul băncilor române*, administrat în cadrele fundațiunii ziariștilor, atinge suma de *K 12,935.41*, la care se vor mai adăuga și cametele corăspunătoare ale anului trecut.

Invitare la abonament.

Anul XX.

Pe lângă cuvenitele urări de bine, cu începerea unui an nou, anul al XX-lea de existență al revistei noastre, adresăm On. noștri abonați de până acum rugarea să binevoiască a-și înol din bună vreme abonamentul pe anul 1918, ca expediarea regulată a revistei noastre să nu sufere întârziere. Mulțămim tuturor onor. cetitori și abonați ai noștri pentru interesul și sprijinul acordat până acum și ne exprimăm totodată speranța, că în noul an, în care am intrat, nu numai, că ne vor rămânea credincioși vechii noștri abonați, ci vor intra în șirul acestora și alți număroși cetitori și pretini ai revistei noastre.

Onor. noastre institute de bani și membre ale „Solidarității“, de al căror sprijin binevoitor ne-am bucurat și în trecut, le rugăm să ne împărtășească de același sprijin și în anul ce vine, folosindu-se cât mai adeseori de coloanele revistei noastre pentru inserarea publicațiilor lor de tot felul ca: bilanțuri anuale, convocări de adunări generale, diverse comunicate, concurse etc.

Din parte-ne ne vom da toată silința să corăspundem așteptărilor și vom căută să reintroducem rubricile, pe cari din cauza împrejurărilor create de războiu până acum nu le-am putut continua și anume: situația financiară și cursul efectelor. Totodată vom urmări cu atențiune și vom arată la oca-

ziuni, și prețurile de zi referitoare la articolele de comerț pe piața internă.

Folosim ocaziunea aceasta pentru a adresă și Onor. noștri abonați restanțieri — institute, ca și particulari — rugămintea, ca deodată cu prenumerarea revistei pro 1918 să-și achite și restanțele de abonament din trecut.

Prețul de prenumerare al „Revistei Economice“ rămâne și pentru anul viitor:

K 20.— pe un an

K 10.— pe 1/2 an.

Manuscrisele bilanțurilor și altor publicații, menite a apărea Sâmbăta, rugăm a le expediă cu poșta din bună vreme și după posibilitate astfel, ca să ajungă în posesiunea noastră cel mai târziu:

Joia în aceeași săptămână,

pentruca să nu fim siliți a amână publicarea bilanțurilor pe săptămâna următoare.

Comandele de abonament, precum și inserțiunile, rugăm a le adresă ca și până acum la **Administrația „Revistei Economice“, Sibiu-Nagyszeben.**

Sumarul:

Ordonanța referitoare la circulația imobililor și Sașii. — Asigurările de credite. — *Jurisdicțiune.* — *Cronidă:* Băncile noastre pentru al VII-lea împrumut de războiu. Circulația de imobilii. Băncile noastre pentru fundațiunea ziariștilor. *Invitare la abonament.*

„CORONA“

institut de credit și economii societate acționară în Bistrița.

Aviz.

Aducem la cunoștința onorațiilor noștri deponeți, că cu începerea dela 1 Ianuarie 1918 solvim:

1. Depuneri vechi se fructifică cu $3\frac{1}{2}\%$.
2. Depuneri nouă se fructifică cu 3% .
3. Depunerile corpor. de binefaceri se fructifică cu 4% .

Darea o plătește institutul.

Direcțiunea.

„BANCA POPORALĂ“, societate pe acții în Deș.

Aviz.

Institutul nostru cu 1 Ianuarie 1918 reduce etalonul de interese la toate depunerile cu 1% . Darea o plătește institutul.

Deș, la 28 Decemvrie 1917.

Direcțiunea.

„BISTRIȚIANA“

Institut de credit și economii, soc. acționară în Bistrița.

Aviz.

Institutul nostru, cu începutul anului 1918 fructifică:

Depunerile vechi dela K 5,000— în sus cu 4°/_o.

Depunerile vechi până la K 5,000— cu 3¹/₂^o/_o.

Depunerile nouă cu 2°/_o.

Direcțiunea.

„CUGIEREANA“

Institut de credit și de economii societate pe acții în Cugir.

Aviz.

Aducem la cunoștință, că începând cu 1 Ianuarie 1918 reducem etalonul la depunerile până la suma de Cor. 10,000— la 3°/_o și la depunerile mai mari de Cor. 10,000— la 3¹/₂^o/_o. Darea o plătește institutul.

Cugir, la 30 Decembrie 1917.

Direcțiunea.

„Cassa de păstrare“, societate pe acții în Szászka bánya.

Activa.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1917.		Pasiva.	
	K	f	K	f
Cassa	10,834	24	Capital social	397,610
Bon la Banca Austro-Ungară, Cassa de păstrare poștală și alte bănci	141,229	90	Fond de rezervă	120,160
Cambii de bancă	193,275	—	Fond de pensie	11,400
„ cu acop. hipotec.	190,877	—	Fond hârtii de valoare	1,060
Imprumut ipot.	123,048	—	Depuneri	718,446
„ pe efecte	13,085	—	Dividendă neridicată	1,134
Efecte din care K 2,400 la Centrala Institutelor din Budapesta	42,520	—	Interese transitoare	23,078
Impr. de războiu și Bilete de stat	493,056	—	Profit curat	28,803
Debitori în cont-curent	35,775	24		
Realități	53,763	14		
Mobiljar	4,650	—		
10% amortizare	450	—		
Proteste	30	—		
	1.301,693		1.301,693	

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f	K	f
Interese la depuneri	24,943	79	Interese de escont	24,611
Interese de cont-curent și reescont	4,351	09	„ de cambii cu acop. hip.	22,511
Amortizări	3,432	38	„ hipotecare	12,318
Dare directă	6,375	42	„ de efecte	14,467
Dare după int. de depuneri	2,494	37	„ de întârziere	6,051
Salare	13,506	39	Proviziuni	12,721
Spese curente	5,535	08	Diverse venit	4,166
Spese comunale	6,120	95		
Bani de cvartir	1,305	—		
Profit curat	28,803	87		
	96,868		98,868	

Szászka bánya, la 31 Decembrie 1917.

I. Chirilă m. p., dir. exec.

Ioan Raduțescu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

S. Vitian m. p. Sofronie Mica m. p. Ioan Lăpădat m. p. Ștefan Juku m. p. Pavel Corcan m. p.

INSPECȚIUNEA:

Subsemnata inspecțiune am examinat Contul Bilanț și contul Pierdere și Profit, confrontându-le cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în consonanță.

Szászka bánya, la 1 Ianuarie 1918.

Simeon Luca m. p., preș. Dimitrie Dogariu m. p. George Șolla m. p. Traian Bociță m. p.

„PROGRESUL“

institut de credit și econ. soc. pe acții în Ilia-Murășană. — **takarék- és hitelintézet részvénytársaság, Marosillye.**

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «PROGRESUL» societate pe acții în Marosillye, Ilia Murășană, se convoacă prin aceasta, în sensul statutelor, la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 30 Ianuarie st. n. 1918 la oarele 2 d. a., în localul institutului.

În cazul, când nu ar fi reprezentări acționarii sau voturile recerute de statute, prin aceasta, adunarea se convoacă a doua oară pe 3 Februarie st. n. 1918 la 2 ore d. a. tot cu acest program, care conform §-lui 25 din statute, se ține fără considerare la numărul acționarilor și a voturilor reprezentate.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și darea absolutorului.
4. Alegerea bărbaților de încredere esteri pe anul 1918.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membri direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe anul 1918.
6. Alegerea membrilor în direcțiune în locurile vacante.
7. Eventuale propuneri intrate conform §-lui 29 litera g) din statute.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, fie în persoană, fie prin plenipotențiați — au a depune acțiunile și documentele de plenipotențiere la cassa institutului cel mai târziu până în 29 Ianuarie st. n. 1918, sau la cassele institutelor «Albina» din Sibiu, «Ardeleana» din Orăștie, «Cassa de păstrare» din Săliște și «Orientul» din Dobra, cel mai târziu până la 25 Ianuarie st. n. 1918.

Marosillye — Ilia-Murășană la 4 Ianuarie 1918

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A marosillyei «PROGRESUL» takaré- és hitelintézet részvénytársaság tisztelt részvényesei, ezennel az alapszabályok értelmében meghívotnak

a XI-ik rendes közgyűlésre

a mely az intézet helyiségében 1918 év január 30-ikán d. u. 2 órákor fog megtartatni.

Azon esetben ha az alapszabályok által megkivánt részvényesek vagy szavazatok nem volnának képviselve, már ezuttal a közgyűlés másodsor hivatik össze 1918 február hó 3-ikán d. u. 2 órára, ugyanezen tárgysorozattal, mely közgyűlés az alapszabályok 25. §-a értelmében megtartatik tekintet nélkül a részvényesek számára s a képviselt szavatokra-

NAPIREND:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség jelosztása, és a jelentvények megadása.
4. A külbizalmi férfiaknak az 1918 évre megválasztása.
5. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok jelenléti jegyeinek az 1918 évre való megállapítása.
6. Igazgatósági tagok választása, a megüresedett helyekre.
7. Az alapszabályok 29 §-ának 9. pontja értelmében beérkezendő esetleges indítványok tárgyalása.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen akár személyesen akár megbízott utján résztvenni óhajtanak, tartoznak részvényeiket s a meghatalmazást 1918 január 29-ikéig az intézet pénztáránál letenni, esetleg azokat 1918 január 25-ikéig a nagyszabeni «Albina», a szászvárosi «Ardeleana», a szelistyei «Cassa de Păstrare» és a h-dobrai «Orientul» takaré- és hitelintézeteknél e célra letétbe tenni.

Marosillye, 1918. január 4-ikén.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1917.	Mérleg-számla 1917. dec. 31-én.	Pasiva — Teher.
	K f		K f
Cassa — Pénztárkészlet	101,441-04	Capital societar — Részvénytőke	120,000-—
Cassa de păstrare postală — Postatakarékpénztár	615-46	Fond de rezervă — Tartalék alap	32,500-99
Cambii — Váltók	36,648-—	Depuneri spre fructificare — Takaré- és hiteltőke	58,303-70
Cambii cu acop. hipot. — Jelzálogilag bizt. váltók	58,559-—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	893-—
Credite în cont-curent — Folyószámla hitelek	47,677-24	Depozit dela «Ardeleana» — «Ardeleana» betét	80,000-—
Efecte — Értékpapírok	13,223-30	Interese transitoare — Atmeneti kamatok	965-04
Realități — Ingatlanok	38,2-3 90	Profit curat — Tiszta nyereség	6,143-21
Mobiliar — Butörzát	1,023-60		
după amortizare — leirás után	122-60		
Debitori — Adósok	1,517-—		
	298,805-94		298,805-94

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:	
după fond de rezervă — tartalék alap után	1,262-01	dela cambii — váltók után	10,987-85
după depuneri — betétek után	2,366-29	dela cambii cu acop. hipot. — jelzálogilag bizt. váltók után	9,599-51
după reescont — visszszámított váltók után	1,006-16	dela conturi-curente — folyószámlák után	946-31
Spese — Költségek	1,243-31	Venite dela efecte — Értékpapírok jövedelme	685-25
Salare — Fizetések	6,808-34	Venite dela realități — Ingatlanok jövedelme	1,802-73
Adaus de scumpete — Drágasági potlék	1,797-—	Provizioni — Jutalékok	170-37
Bani de cvartir — Lakpénz	315-—		
Chirie — Házbér	440-—		
Porto — Postadíj	150-86		
Dare erarială și comunală — Állami és községi adó	2,303-56		
Darea depunerilor — Betétek után adók	233-68		
Amortizare din mobiliar — Leirás a butorzatból	122-60		
Profit curat — Tiszta nyereség	6,143-21		
	24,192-02		24,192-02

Marosillye, la 31 Decembrie 1917.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Aurel Vlad m. p.   Iosif Olariu m. p.   Dr. Stefan Rozvány m. p.   George Oprea m. p.
Ioan Iancu m. p.   Dr. Eleonora Rozvány m. p.   Iuliu Orbonaș m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului — Alulirott felügyelő bizottság jelen számlákat felülvizsgáltuk és azokat az intézet könyveivel megegyezőnek találtuk.

Marosillye, la 4 Ianuarie 1918.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

• Petru Ștef m. p.   Aurelian Oprean m. p.   Simeon Demian m. p.
Ioanichie Olariu m. p.   Iosif Dimper m. p.   inrolat — Hadbavonult.
inrolat — hadbavonult.

„TĂRNĂVEANA“

instituit de credit și econ. soc. pe acții în Sighișoara. | takaré- és hitelintézet részvénytársaság Segesváron.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «TĂRNĂVEANA» sunt invitați la a

XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sighișoara la 24 Ianuarie 1918 st. n., la 10 ore a. m., în localitățile institutului; iar la caz, ca acționarii nu s'ar prezenta în număr corăspunșator pentru a putea aduce deciziuni valabile, prin aceasta se convoacă aceeași adunare generală ordinară pe ziua de 10 Februarie 1918 st. n., tot la ora 10 a. m., în care adunare cei prezenți vor putea decide fără considerare la numărul lor asupra următoarei

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Propunerea direcțiunii referitor la împărțirea profitului net și în legătură cu acestea aprobarea bilanșului și darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea alor 2 membri în direcțiune. În ordinea vechimei ies domnii Ambrosiu Stoicoviciu și Niculea Manta.
5. Încheierea adunării generale.

NB. Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și respective documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 23 Ianuarie 1918 sau la oricare institut membru la «Solidaritatea» până cel mult în 20 Ianuarie 1918.

Sighișoara, în 5 Ianuarie 1918.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon. | Contul Bilanț la 31 Dec. 1917. — Mérleg-számla 1917. dec. 31-én. | Pasiva — Teher.

Activa — Vagyon.		Contul Bilanț la 31 Dec. 1917.		Mérleg-számla 1917. dec. 31-én.		Pasiva — Teher.	
		K	f			K	f
Cassa — Pénztári készlet	11,688.50	Capital societar — Részvénytőke	200,000.—				
Bon la bănci — Követelés bankoknál	55,460.—	Fond de rezervă — Tartalékalap	19,531.22				
Escont — Leszámitolás	44,997.—	„ spec. de rez. — Külön tartalékalap	4,789.97				
Cambii cu acop. hipotecară — Jelzálogos váltók	192,592.—	„ de pensiuni — Nyugdíjalap	7,653.08				
Credit personal — Kötvény kölcsönök	2,205.—	„ cultural — Közművelődésialap	1,200.23			33,174.50	
Cont-Curent — Folyószámla	40,421.17	Depozite spre fructificare — Takarékek betétek	156,071.05				
Efecte — Értékpapírok	29,586.08	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	882.—				
Realități — Ingatlanok	25,000.—	Creditori — Hitelezők	18,181.21				
Mobiliiar — Felszerelés	1,700.—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	2,695.91				
Interese restante — Hátralékos kamatok	15,832.06	Profit curat — Tiszta nyereség	8,477.14				
	419,481.81		419,481.81				

Debit — Tartozik. | Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla. | Credit — Követel.

Debit — Tartozik.		Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.		Credit — Követel.	
		K	f		
Interese: — Kamatok:				Interese: — Kamatok:	
după depuneri — betétek után	6,115.81	dela escont — leszámított váltók után	5,042.46		
după reesc. — visszlesz. váltók után	869.72	dela credite cambiale hipotecare —			
4% fondului de pens. — 4% nyugdij		jelzálogilag fedezett váltók után	18,693.38		
alap után	294.34	dela credit personal — kötvényköl-			
		csön után	232.54		
Spese: — Költségek:		dela efecte — értékpapírok után	1,233.40		
spese curente — folyó költségek	2,532.17	dela cont-curent — folyószámla után	2,015.39		27,217.17
salare — fizetések	6,500.—	Venite la realități — Ingatlanok jövedelme			1,000.50
bani de cvartir — lakpénz	1,080.—	Provizioni — Jutalékok			2,822.31
chirie — házbér	750.—				
porto — postai költségek	49.96				
	10,912.13				
Dări și competențe: — Adó és illeték:					
dare directă — egyenes adó	3,427.61				
10% după interese de depuneri					
10% betét kamat után	611.59				
comp. de timbru — bélyegilleték	51.60				
	4,090.80				
Amortizări — Leirás	280.—				
Profit curat — Tiszta nyereség	8,477.14				
	31,039.98				31,039.98

Sighișoara la 31 Decembrie 1917. — Segesvár, 1917. december hó 31.

Dr. Cornea m. p., dir. executiv — vezérigazgató.

Eugeniu R. Neșuț m. p., prim-contabil — főkönyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

I. Muntean m. p., preș.-elnök. Sasu m. p. Dr. Cornea m. p. M. Gavriță m. p. A. Stoicoviciu m. p. N. Mantă m. p.
Subscrisul comitet de supraveghiere am controlat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele corect purtate ale institutului. — Alulirott felügyelő bizottság, jelen számlákat megvizsgáltuk és az intézet helyesen vezetett könyveivel összhangban találjuk.
Ioan Cristea m. p., preș. — elnök. Ioan Rucărean m. p. Ioan Cristea m. p. Iosif Cristea m. p.

Propunerea direcțiunii referitoare la împărțirea profitului net:

Din profitul net de Cor. 8,477.14 se solvește:

4% dividendă acționarilor	Cor. 8,000.—	4% tantiemă funcționarilor	Cor. 19.09
Din restul de Cor. 477.14 conform § 62 din statute:		4% fondului cultural	„ 19.09
25% fondului general de rezervă	Cor. 119.28	8% fondului special de rezervă	„ 38.16
5% fondului de pensiuni	„ 23.86	Restul de Cor. 238.57 se lasă la dispoziția direcțiunii	238.57
4% tantiemă directorului executiv	„ 19.09	Total: Cor.	8477.14

„BĂNĂȚANA“

instituit de credit și economii societate pe acții Bükkfalva — takaré- és hitelintézet részvénytársaság Bükkfalván.

CONVOACARE.

Onorații acționari ai institutului de credit și economii «Bănățana», societate pe acții în Bükkfalva, se convoacă a participă la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 27 Ianuarie st. n. 1918, la 3 ore d. m., în localul institutului.

Obiectele adunării:

1. Raportul direcțiunii despre gestiunea anului 1917.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Concluz asupra rapoartelor de sub 1 și 2.
4. Concluz asupra bilanțului despre gestiunea anului 1917.
5. Concluz asupra împărțirii veniturii curat.
6. Darea absoluturului legal direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul 1917.
7. Eventuale propuneri.

La adunarea generală, conform statutelor, pot lua parte numai acei acționari, care înainte de deschiderea adunării și-au depus la cassa institutului ori la «Timișiana» (Timișoara) acțiunile transcrise în mod legal pe numele lor și sunt introduși în reg. acționarilor dela instituit.

Bükkfalva, 8 Ianuarie 1918.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

«Bănățana» takaré- és hitelintézet részvénytársaság bükkfalvai czég részvényesei ezennel tisztelettel meghivatnak

a XVI-ik rendes évi közgyűlésre,

mely 1918, évi január hó 27-én délután 3 órákor tartatik meg az intézet helyiségében.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság 1917. évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság 1917. évi jelentése.
3. Határozathozatal az 1. és 2. alattiakra.
4. Az 1917. évi zárszámadásra határozathozatal.
5. A tisztajövedelem felosztására vonatkozó határozathozatal.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság számára törvényes felmentvény megszavazása.
7. Esetleges indítványok.

A közgyűlésen részt vehetnek csak azon részvényesek kik be vannak vezetve mint részvényesek az intézet részvény-könyvében és a közgyűlés megnyitása előtt az intézetről (vagy «Timișiana»-nál Temesvárott) letétben helyezték részvényeiket.

Bükkfalva, 1918. január hó 8.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon.

Bilanț cu 31 Dec. 1917. — Mérleg-számla 1917 dec. 31-én.

Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa în număr — Késpénz	4,030	72	Capital de acții — Részvénytőke	40,000	—
Cambii de bancă — Leszámitolt váltók	24,175	—	Fond de rezervă general — Általános tartalékalap	12,936	65
Cambii hipotecare — Jelzálogilag biztosított váltók	43,407	—	Fond de rezervă special — Különleges tartalékalap	1,242	96
Efecte proprii — Saját értékpapírok	23,250	—	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	49,471	35
Depuneri proprii — Saját betétek	13,288	31	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	1,734	40
Mobiliar — Butorérték	1,000	—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	147	—
			Fond de binefacere — Jótékonycélu-alap	108	20
			Diverse — Különbéféle számla	10	42
			Profit curat — Tiszta nyereség	3,500	05
	109,151	03		109,151	03

Debit. — Tartozik.

Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és vesteség-számla.

Credit. — Követel.

	K	f		K	f
Int. la dep. spre fruct. — Felvett és tőkésített kam.	1,531	94	Interese dela cambii de bancă — Leszámitolt váltók utáni kamatok	1,234	39
Interese de reesc. — Visszleszámitolási kamatok	41	10	Interese dela cambii hipotecare — Jelzálog biztosított váltók utáni kamatok	6,054	03
Contribuție după int. la depuneri spre fructificare — Tőkekamat és jövedék adó	153	20	Venitul efectelor — Értékpapírok jövedelme	832	75
Contrib. erarială și com. — Állami és községi adó	973	38	Int. după dep. proprii — Kam. saját betétek után	703	73
Salare — Fizetések	2,461	67	Provisiuni — Jutalékok	29	50
Chirie — Házbér	480	—	Venitul realităților avute — Volt ingatlan jövedelme	1,560	—
Spese de cancelarie — Irodai költségek	911	90			
Tiparituri — Nyomtatványok	169	60			
Postporto — Postabér	77	56			
Marce de prezență — Jelenléti díjak	114	—			
Profit curat — Tiszta nyereség	3,500	05			
	10,414	40		10,414	40

Bükkfalva, 1917. évi december hó 31-én.

D. Buibaș m. p., director-exec. — vezérigazgató.

I. Surdu m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

D. Buibaș m. p.

C. Gherga m. p.

Constantin Țeran m. p.

Dimitrie Surdu m. p.

Ioan Sordu m. p.

Ioan Raicu m. p.

Damaschin Cuciuc m. p.

Subsemnatul comitet a examinat contul bilanțului, precum și cel de profit și pierdere, și confruntându-te cu registrele principale și auxiliare, purtate în bună regulă, le-a aflat cu acelea în consonanță. — Alulrott felügyelő-bizottság a jelen mérleg számlát, valamint a nyereség- és veszteség-számlát a szabályszerűen vezetett fő és segédkönyvekkel összehasonlítván, azokkal megegyezőnek találta.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Iuliu Tioldan m. p., președinte — elnök.

Alexandru Breea m. p.

Dr. George Adam m. p.

Propunerea Direcțiunii referitoare la împărțirea profitului curat de coroane 3,500.05

1. 5% dividendă acționarilor	Cor.	2,000	8. Scop. filantrop. culturale la disp. direcțiunii	100	05
2. 1% supradividendă acționarilor	„	400	9. Supradotarea fondului general	300	—
3. 15% fondului de rezervă general	„	225	10. Fond de rezervă special	205	—
4. 8% tantiema direcțiunii	„	120			
5. 3% tantiema directorului executiv	„	45			
6. 3% tantiema comitetului de supraveghiere	„	45			
7. 4% tantiemă funcționarilor	„	60			
			Total: Cor.	3,500	05

Direcțiunea.